REGULAMIN
Olimpiady Wiedzy Ekologicznej

I. Postanowienia ogólne

1. Olimpiada Wiedzy Ekologicznej jest organizowana na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r., w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad /Dz.U. Nr 13, poz.125/.

2. Powołania akceptowanego pismem Ministra Edukacji Narodowej syg. DKO-53427/93/KW dot. PR-112/93 z dnia 16.04.1993 r.

II. Cele Olimpiady

Celem Olimpiady jest:

- kształtowanie świadomości ekologicznej oraz właściwych postaw młodzieży wobec środowiska przyrodniczego,
- budzenie i rozwijanie zainteresowań przyrodniczych,
- wyzwalanie aktywności badawczej młodego pokolenia oraz inspiracja do podejmowania inicjatyw i praktycznych działań na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska, krajobrazu oraz warunków życia ludzi,
- popularyzacja problematyki ekologii w aspekcie skutecznego przeciwdziałania zanieczyszczeniu i degradacji środowiska, zapoznanie młodzieży z aktualną literaturą i przepisami obowiązującego prawa w dziedzinie ochrony środowiska.

III. Tematyka Olimpiady

Tematyka Olimpiady obejmuje i poszerza wiedzę z zakresu treści podstaw programowych biologii oraz wiadomości związane z szeroko pojętą ekologią, a także z ochroną i kształtowaniem środowiska zawartych w podstawach programowych innych przedmiotów szkół ponadgimnazjalnych, zwłaszcza geografii, chemii i fizyki. Na każdym etapie eliminacji od uczestników wymagana jest znajomość bieżących podstaw prawnych ochrony środowiska oraz aktualności prasowych, radiowych i telewizyjnych związanych z ekologią i środowiskiem przyrodniczym w Polsce i na świecie. Szczególny nacisk kładziony jest na wiedzę z następujących dziedzin:

- ekologia klasyczna,
- wody i ich ochrona,
- gleby i ich ochrona,
- gospodarka rolna i leśna,
- żywność i zdrowie,
- ochrona przyrody,
- powietrze i jego ochrona,
- gospodarka odpadami,
- hałas, wibracje, promieniowanie i skuteczna ochrona przed nimi,
- aktualne zagadnienia społeczno-gospodarcze, związane z ochroną i kształtowaniem środowiska.

IV. Założenia organizacyjne

1. Merytorycznym organizatorem i patronem Olimpiady Wiedzy Ekologicznej jest Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, przy wsparciu Ministra Środowiska oraz jednostek Ligi Ochrony Przyrody.

2. Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody prowadzi obsługę organizacyjną i finansowo-księgową Olimpiady Wiedzy Ekologicznej. Siedzibą Głównego Komitetu Olimpiady jest ZG LOP, ul. Tamka 37 m. 2, 00-355 Warszawa.
3. Główny Komitet składa się z przewodniczącego i 2 wiceprzewodniczących, sekretarza naukowego, Prezydium oraz pozostałych członków.
4. Przewodniczącego, wiceprzewodniczących, sekretarza naukowego i członków Prezydium wybiera ze swego grona Główny Komitet w jawnym głosowaniu. Grono tych osób jest upoważnione do podejmowania bieżących decyzji i organizowania prac Głównego Komitetu.
5. Celem działania Głównego Komitetu jest przeprowadzenie krajowych (centralnych) eliminacji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych wszystkich typów.
6. Do zadań i uprawnień Głównego Komitetu w szczególności należą:
   - opracowanie wytycznych w sprawie organizacji poszczególnych etapów eliminacji, ustalenie rocznego terminarza ich przeprowadzenia,
   - określenie tematyki i zakresu treści oraz wykazu obowiązującej literatury,
   - opracowanie zestawów pytań i zadań na wszystkie etapy eliminacji Olimpiady i dostarczenie ich na etap szkolny i okręgowy Wojewódzkim Komitetom,
   - określenie zasad i warunków przeprowadzenia eliminacji, jednolitych kryteriów oceniania prac pisemnych, wypowiedzi ustnych i zadań praktycznych,
   - udzielanie wyjaśnień i instruktażu w sprawach organizacyjnych, zasad oceny, kryteriów kwalifikacji uczestników do kolejnych etapów Olimpiady,
   - ustalenie minimalnej liczby punktów, niezbędnych do zakwalifikowania się uczestnika do II i III etapu eliminacji,
   - zatwierdzanie przesłanych przez Wojewódzkie Komitety wyników I i II etapu eliminacji oraz kwalifikacje do kolejnych etapów,
   - przeprowadzenie eliminacji szczebla krajowego (centralnego) oraz zorganizowanie uroczystego zakończenia każdej edycji Olimpiady,
   - nadawanie uczestnikom uprawnień finalisty i laureata, wydawanie zaświadczeń i dyplomów, wyróżnień oraz nagród,
   - przyznawanie nauczycielom – opiekunom merytorycznym finalistów i laureatów szczebla krajowego (centralnego) dyplomów i nagród,
   - ustalenie formy dokumentacji z eliminacji poszczególnych etapów oraz metod jej prowadzenia i sposobu przechowywania.
7. Główny Komitet działa kolegialnie na swych posiedzeniach podejmując uchwały większością głosów, w obecności przynajmniej połowy swego składu.
8. W celu prowadzenia określonych zadań Główny Komitet może powoływać komisje:
   - Komisję zadań – do opracowania tematyki i zadań eliminacji wszystkich etapów,
   - Komisje weryfikacyjną – do weryfikacji wyników zawodów I, II i III etapu.
9. Pracami Głównego Komitetu kieruje przewodniczący, a w jego zastępstwie (z upoważnienia) wiceprzewodniczący. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Głównego Komitetu, czuwa nad wykonaniem uchwał Komitetu oraz całością jego prac, jednocześnie nad prawidłowością wydatków i zgodnością działalności Komitetu z przepisami obowiązującego prawa.
10. Główny Komitet w porozumieniu z Ligą Ochrony Przyrody, Wydziałami Ochrony Środowiska, Urzędami Marszałkowskimi, tworzy Wojewódzkie Komitety. Do zadań tych komitetów należy:
    - przeprowadzanie eliminacji I etapu podstawowego – szkolnego i II etapu – okręgowego, zgodnie z wytycznymi Głównego Komitetu,
    - weryfikacja uczestników eliminacji II etapu i III etapu eliminacji krajowych (centralnych).
    - przyznawanie nagród uczestnikom kolejnych etapów eliminacji.
11. Główny Komitet działa przy ZG LOP. W województwach sprawy organizacyjne prowadzone są zgodnie z zakresem czynności, ustalonym przez przewodniczącego Komitetu.
12. Przewodniczący Głównego Komitetu wybierany jest na 5-letni okres kadencji i ma następujące zadania i uprawnienia:

- kieruje całokształtem prac Głównego Komitetu, koordynuje działalność Wojewódzkich Komitetów,
- reprezentuje Główny Komitet na zewnątrz, podejmuje decyzje w sprawach nie zastrzeżonych do rozstrzygnięcia w drodze uchwał,
- czuwa nad prawidłowością wydatków Głównego Komitetu i podległych mu jednostek,
- ponosi odpowiedzialność za legalność, gospodarność i rzetelność działań Głównego Komitetu i jednostek podległych w realizacji jego uchwał.

V. Organizacja eliminacji

1. Eliminacje Olimpiady Ekologicznej **są trzyetapowe.**
2. Jury eliminacji II etapu jest powoływane przez Wojewódzkie Komitety i przedstawiane do akceptacji Głównemu Komitetowi, natomiast III etapu krajowego (centralnego) przez Główny Komitet. W skład jury wchodzą: przewodniczący i sekretarz oraz członkowie w liczbie zapewniającej prawidłową ocenę uczestników. Tworzyć je mogą nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych (**z wyjątkiem tych, którzy są opiekunami merytorycznymi startujących uczniów!)**, jak i akademiccy, doradcy, metodycy, przedstawiciele kuratoriów oraz jednostek resortu ochrony środowiska i służb mu podlegających, a także członkowie Wojewódzkich Komitetów.
3. Jury kolejnych etapów eliminacji odpowiada za zachowanie pełnej tajności zadań (testów) eliminacyjnych do czasu ich oficjalnego ujawnienia.
4. Organizacja **eliminacji szkolnych I etapu** polega na:
   - zorganizowaniu etapu szkolnego, podczas którego następuje wyłonienie uczniów chętnych do startu w danej edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej,
   - zapoznaniu tych uczniów ze spisem obowiązującej literatury oraz zakresem problematyki,
   - etap ten odbywa się w szkołach ponadgimnazjalnych w pierwszej dekadzie stycznia, w **jednym terminie, dacie i godzinie ustalonej w danym roku w całym kraju. Za jego organizację odpowiada dyrektor danej szkoły.** Każdy uczestnik rozwiązuje test złożony z 50 zadań, opracowanych przez Główny Komitet Olimpiady.

   W drodze eliminacji, z każdej szkoły 3 najlepszych uczniów stanowi jej reprezentację na II etap eliminacji.

   Niezbędnym warunkiem **jest uzyskanie minimum 80% poprawnych odpowiedzi w teście pisemnym (40 pkt)**, każda prawidłowa odpowiedź to 1 pkt, a nieprawidłowa 0 pkt. W przypadku większej liczby niż 3 uczniów spełniających to kryterium przeprowadzana jest dogrywka (test pisemny), której pytania opracowane i dostarczone są przez Główny Komitet Olimpiady.
   Każda szkoła, której uczniowie startują w etapie podstawowym eliminacji, zobowiązana jest przesłać do Wojewódzkiego Komitetu, w nieprzekraczalnym terminie **do 25 stycznia danego roku** (decyduje data stempla pocztowego), sprawozdanie uwzględniające:
   - pełną nazwę i adres szkoły,
   - ogólną liczbę uczestników z podziałem na klasy,
   - uzyskane wyniki,
   - nazwiska opiekunów merytorycznych, uczniów zakwalifikowanych do etapu okręgowego,
   - powiat (liczba szkół i liczba uczniów).

   Zbiorcze sprawozdania Wojewódzkie Komitety przesyłają do Głównego Komitetu.

   Termin eliminacji II etapu jest regulowany odrębnym pismem, aby w całej Polsce były przeprowadzone eliminacje w jednym dniu – w danym roku sobota najbliższa Dnia Ziemi **(trzecia dekada kwietnia).**
5. Organizacja **eliminacji okręgowych II etapu** polega na:
   - części pisemnej, w której każdy uczestnik rozwiązuje test pisemny składający się z 50 zadań opracowanych przez Główny Komitet. Po sprawdzeniu testów przez jury, **12-stu najlepszych** uczestników (którzy uzyskali największą liczbę punktów, **niezbędne jest uzyskanie minimum 70% poprawnych odpowiedzi**) zostaje zakwalifikowana do części ustnej,
   - zadania testowe oceniane są według zasady 0/1: błędna odpowiedź lub jej brak 0 pkt, prawidłowa odpowiedź 1 pkt,

- części ustnej składającej się z losowanych zestawów pytań problemowych (**3 pytań trudniejszych po 5 pkt oraz 3 łatwiejszych po 3 pkt**), na które uczestnicy odpowiadają publicznie na sali przed jury i pozostałymi uczniami, którzy nie zakwalifikowali się do części ustnej, nauczycielami i innymi gośćmi eliminacji.
- wyniki części ustnej każdego finalisty są sumowane z jego rezultatem z części pisemnej i decydują o kolejności miejsc,
- wyniki eliminacji etapu okręgowego są przekazywane w formie protokółu do Głównego Komitetu i podlegają weryfikacji oraz zatwierdzeniu w terminie do 5 maja danego roku.

Szczegółowe wskazówki dotyczące przeprowadzenia I i II etapu eliminacji, protokółów zbiorczych, Wojewódzkie Komitety otrzymują od Głównego Komitetu wraz z zestawami pytań na dany rok.

6. Kryteria kwalifikacji uczestników do **III etapu eliminacji krajowych** (**centralnych**):
   - do etapu krajowego (centralnego) przechodzi **wyłącznie 7 uczestników ustnych eliminacji etapu okręgowego, którzy uzyskali najwyższą łączną punktację z części pisemnej i ustnej**,
   - Główny Komitet po ustaleniu listy uczestników etapu krajowego (centralnego), wysyła imienne zaproszenia listem poleconym i szczegółowe informacje dotyczące tego etapu.

   Data przeprowadzenia tego etapu jest tradycyjnym już akcentem obchodów Światowego Dnia Ochrony Środowiska w Polsce (5 czerwca) i jest najbliższym jego terminem piątkowo-niedzielnym.
7. Organizacja **eliminacji krajowych (centralnych) III etapu** polega na:
   - części pisemnej, w której każdy uczestnik rozwiązuje test pisemny składający się z 50 pytań opracowanych przez Główny Komitet.
   - wyłonieniu **10 najlepszych** uczestników (którzy uzyskali największa liczbę punktów, **nadal niezbędne jest uzyskanie minimum 70% poprawnych odpowiedzi**) po sprawdzeniu testów przez jury. W przypadku większej ich liczby przeprowadzana jest dogrywka w formie pisemnej, na podstawie pytań opracowanych przez Główny Komitet Olimpiady. Jeśli dogrywka pisemna nie rozstrzygnie ostatecznego składu dziesiątki finalistów do części ustnej finału, wówczas przeprowadzana jest dogrywka ustna. Polega ona na udzieleniu ustnej odpowiedzi na jedno problemowe pytanie jury (to samo dla wszystkich finalistów, którzy w pisemnej dogrywce uzyskali taka sama liczbę punktów). Odpowiedzi udzielają uczestnicy pojedynczo, a potem finalista opuszcza salę w asyście jednego z członków jury, tym samym uniemożliwiając mu możliwość porozumienia z kolejnymi odpowiadającymi.
   - zakwalifikowaniu tych osób do części ustnej, co jest równoznaczne z nadaniem im tytułu **laureata Olimpiady Wiedzy Ekologicznej,**
   - części ustnej składającej się z losowanych zestawów pytań problemowych (**składających się z 3 pytań trudniejszych po 5 pkt oraz 3 łatwiejszych po 3 pkt**), na które uczestnicy odpowiadają na sali przed jury i pozostałymi uczniami, którzy nie zakwalifikowali się do części ustnej, nauczycielami i innymi gośćmi eliminacji,
   - wyniki części ustnej każdego laureata decydują o jego zajętym miejscu w finale centralnym danej edycji Olimpiady.

   W przypadku równej liczby punktów, o miejscu rozstrzyga wynik testu pisemnego.

VI. Uczestnicy Olimpiady, uprawnienia finalistów i laureatów

1. Uczestnikami tej interdyscyplinarnej Olimpiady mogą być uczniowie szkół ponadgimnazjalnych wszystkich typów i gimnazjalnych. Laureaci eliminacji centralnych nie mają prawa startu w kolejnych edycjach Olimpiady.
2. Udział w Olimpiadzie jest dobrowolny, a uczestnicy każdego etapu eliminacji na kartach odpowiedzi testu potwierdzają, że zapoznali się z regulaminem Olimpiady i zobowiązują się do jego przestrzegania.
3. Startujący w Olimpiadzie uzyskują następujące uprawnienia:
   - uczestnik, który zakwalifikował się do etapu okręgowego i krajowego (centralnego), ma prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych na czas trwania eliminacji,
   - uczestnik, który zakwalifikował się do eliminacji krajowych (centralnych), na podstawie otrzymanego zaświadczenia wydanego przez Główny Komitet, zyskuje w danym roku prawo do zapisu na świadectwie szkolnym swych szczególnych osiągnięć,
   - uczestnik, który napisał test eliminacji krajowych (**finalista**) lub zakwalifikował się do części ustnej tych eliminacji i w nich uczestniczył tym samym **zyskuje prawo wstępu na uczelnie wyższe w kraju (zgodnie z obowiązującym wykazem w 2016 r. były to 62 uczelnie wyższe)**, **bez postępowania kwalifikacyjnego**,

- na każdym etapie eliminacji zdobywcy czołowych miejsc mogą otrzymać indywidualne nagrody, fundowane przez organizatorów i współorganizatorów oraz innych sponsorów olimpiady.
- uczestnik każdego stopnia eliminacji ma prawo do odwołania się od decyzji Jury w terminie 7 dni, wyłącznie w formie pisemnej (decyduje data stempla pocztowego). Odwołanie to należy kierować listem poleconym na adres Głównego Komitetu OWE. Zostanie ono rozpatrzone przez GK OWE w terminie **14 dni**, a osoba odwołująca się zostanie poinformowana o podjętej **decyzji** pismem, wysłanym listem poleconym na wskazany przez nią adres.
- uczestnik każdego stopnia eliminacji może zostać zdyskwalifikowany ze skutkiem natychmiastowym z dalszych etapów Olimpiady przy jakiejkolwiek próbie niesamodzielnej pracy.

VII. Zasady finansowania olimpiady

1. Główny Komitet może otrzymywać dotacje na organizację kolejnych edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej z Ministerstwa Edukacji Narodowej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwa Środowiska oraz innych sponsorów.
2. Główny Komitet może otrzymywać środki z subwencji instytucji będących współorganizatorami oraz innych instytucji, sponsorów i osób prywatnych.
3. Wojewódzkie Komitety mogą otrzymywać środki z subwencji instytucji będących współorganizatorami oraz innych instytucji np. Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundacji oraz sponsorów i osób prywatnych.
4. Środki finansowe uzyskane przez Główny Komitet przeznacza się na organizację przeprowadzenia eliminacji okręgowych i krajowych (centralnych), pokrycie kosztów pobytu uczestników, zwrot kosztów podróży uczestników i w miarę możliwości ich opiekunów, a także na nagrody rzeczowe dla najlepszych 3 szkół w Polsce, finalistów i laureatów oraz ich opiekunów merytorycznych.
5. Środki finansowe Główny Komitet wydatkuje w porozumieniu z głównym księgowym, z upoważnienia przewodniczącego Głównego Komitetu.
6. Zasady rozliczania wydatków oraz sporządzanie sprawozdań finansowych regulują przepisy o rachunkowości budżetowej.

VIII. Zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji

1. Główny Komitet prowadzi archiwum, w którym przechowywane są:
   - dokumentacja dotycząca powołania olimpiady (kat. A),
   - dokumentacja dotycząca zasad powoływania wojewódzkich komitetów i jury (kat. B),
   - protokóły ze wszystkich etapów eliminacji kolejnych edycji olimpiady (kat. A),
   - prace pisemne uczestników eliminacji krajowych (centralnych) - 5 lat,
   - rejestr wydanych zaświadczeń i dyplomów laureatów (kat. A),
   - rejestr nagród, dyplomów dla szkół (kat. B),
   - listy finalistów i laureatów wraz z danymi osobowymi ich nauczycieli (kat. A),
   - dokumentacja statystyczna i finansowa,
   - dane personalne członków Głównego Komitetu i Wojewódzkich Komitetów (kat. A).
2. Wojewódzkie Komitety w swych archiwach przechowują:
   - dokumentacje dotyczące powołania Wojewódzkiego Komitetu,
   - protokóły z I i II etapu eliminacji kolejnych edycji olimpiady,
   - prace pisemne uczestników I i II etapu eliminacji (1 rok),
   - dokumentacje statystyczne i finansowe każdej edycji Olimpiady.

IX. Przepisy końcowe

Główny Komitet posiada pieczęć Olimpiady następującej treści:

GŁÓWNY KOMITET
OLIMPIADY WIEDZY EKOLOGICZNEJ
przy ZGLOP
ul. Tamka 37 m 2, 00-355 Warszawa
tel. 22 828-65-82